

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομῆται ἐγγράφονται εἰς τὸ Γ ρ α φ ε ῖ ο ν τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς κ.κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἡμέραν ἀπὸ 10-12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ
τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου
γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς
ὀκτῶ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα

εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ^α ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ περὶ ἡμῶν ἡμῖν χειρὸ
γράφου δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲ
ἐπιστρέφονται. — Ἐνυπόγραφα
καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν
τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι
δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶν
εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι
γραμματοσημῶν 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κάτω τὰ κεντήματα. Αἱ κυρίαί τοῦ μεγάλου κόσμου — Περαι-
στικά πουλιὰ (ὑπὸ κ. P. Acker). — Ἀπὸ τὸ ταξίδι μου. Ὁ
Νεῖλος. — Τὰ μικτὰ σχολεῖα τῆς Κύμης. — Τὰ μετὰ τὸν Ἰησοῦν θαυ-
ματουργὰ παιδιὰ (ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλη). — Ὁ Γύρος τῆς ζωῆς
(ποίημα δος Αἰμιλίας Κουρέλη). — Ἀλληλογραφία. — Συναγῆ. — Εἶδο-
ποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς: Αἱ δύο ἀντίπαλοι (μετὰφρ δος Εἰρ. Νικολαΐδου).

ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Μία ἀγορὰ πρακτικωτάτη καὶ χρήσιμος, ὅπως διορ-
γανόνουν τοιαύτας ὅλα τὰ Ἐπαγγελματικὰ Σχολεῖα
τοῦ κόσμου. Μία ἀγορὰ ἀπὸ ἀσπρόρρουχα ἔτοιμα καὶ
εἶδη παιδικὰ, ἀπὸ σκουφίτσες καὶ ποδίτσες ἕως τὰ πλέον
φρέσκα καὶ εὐμορφα καπελλάκια. Ἐπειτα chemisettes
διὰ κυρίας ἀπλαῖ ἀπὸ περκαλάκια καὶ μπατίστες, ἀλλὰ
καὶ ἀπὸ φουλάρια καὶ μουσελίνας καὶ μεταξωτά, ὡ-
ραῖα εἰργασμένα καὶ εἰς τιμὰς εὐθηνὰς μέχρις ἀπι-
στεύτου.

Devant, γραφάτες μεταξωτῆς καὶ βατιστένιες καὶ
étoules καὶ μαντυλάκια καὶ κάθε εἶδος κομφοστολισμα-
τος καὶ ἄνθη ὡραῖα καὶ πάμφθηνα διὰ τὰ θερινὰ κα-
πέλλα καὶ καπέλλα τῆς ἐποχῆς καὶ ὑποκάμισα ἀνδρι-
κὰ ἔτοιμα καὶ στρωσίματα τῆς καὶ μικρὰ κομφοτε-
χνήματα πυρογραφίας, τραπεζάκια καὶ δίσκοι καὶ κορ-
νίζες καὶ εἶδη ἀγγειοπλαστικῆς. Τέλος κάθε εἶδος ἐρ-
γασίας γυναικείας, ὅλα εἰς τιμὰς τῆς ἀξίας τῶν ὑλικῶν
τῶν μόνον, χωρὶς τὴν ἐργασίαν, ἢ ὅποια ἐγείνεν ἀπὸ
τὰς μαθητρίδας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν νεκρῶν λεγομέ-
νων μηνῶν Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου.

Μία ἐπίσκεψις εἰς τὴν σχολὴν καὶ δίδει ἰδέαν τῆς

εἰς αὐτὴν τελουμένης ἐργασίας καὶ παρέχει τὴν εὐκαι-
ρίαν νὰ προμηθευθῆ τις πράγματα εἰς τὸ ἡμισυ
μόνον τῆς τιμῆς, εἰς ἣν θὰ τὰ προμηθευθῆ εἰς τὰ ἐμ-
πορικὰ καταστήματα.

ΚΑΤΩ ΤΑ ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ

Α'.

Ἀνεστατώθησαν οἱ κύκλοι τῶν ἀβρῶν κυριῶν, καὶ ἐξη-
γέρθησαν ἀκατάσχετα τὰ τυραννικὰ ἔνστικτα μερικῶν,
διότι ἐτόλμησα νὰ ἐκφέρω μίαν εὐχὴν ἀκακῶν καὶ ἀσθενῶν
δυστυχῶς—ἀφοῦ αἱ εὐχαὶ τοῦ Συνεδρίου μένουσι ὡς ἐπὶ τὸ
πλεῖστον εὐχαὶ — πρὸς κατάργησιν τῆς διδασκαλίας τῶν
κεντημάτων καὶ τῶν κεντητῶν εἰς τὰ σχολεῖα καὶ τὰ ὀρ-
φανοτροφεῖα.

Ἐν ἐπιγνώσει ἄλλως τε, ὅτι ἡ πρότασις μου θὰ ἐξή-
γειρε διαμαρτυρίας, ὅτι θὰ προσκάλει νευρικοὺς κλονισμοὺς,
ὅτι θὰ ἠκόνιζε γλώσσας νεανικὰς καὶ γεροντικὰς εἰς ὁμόρ-
ρυθμον ἐναντίον μου ἐπίθεσιν, διενόηθην, διετύπωσα καὶ ἐ-
ξέφρασα τὴν εὐχὴν μου ἐκείνην.

Ἄν εἴχετε ὡραῖες ταντέλες Βρυξελλῶν, γράφει ἡ μὲν,
θὰ εἴσθε πολὺ εὐτυχῆς νὰ τὰς φορῆτε καὶ τὰς ἐπιδεικνύ-
ετε. Βεβαίως θὰ σὰς ἤρесе νὰ στολίζετε τὰ ἀσπρόρρουχά
σας μὲ κεντήματα τοῦ χειροῦ μᾶλλον, λέγει ἡ ἄλλη, ἂν
τὸ κεντήμα δὲν ἐστοίχιζε τόσο ἀκριβὰ. Θέλετε νὰ κα-
ταργήσετε μίαν ἀπὸ τὰς μᾶλλον προσοδοφόρους βιομηχανίας
τῆς γυναικείας, λέγει ἡ τρίτη.

Αὐτὰ ἤκουσα καὶ ἀνέγνωσα, χωρὶς διόλου νὰ παραξε-
νευθῶ, χωρὶς διόλου νὰ ταραχθῶ. Τὸ περίεργον δ' ἦτο ὅτι
καὶ κύριοι ἀκόμη, ἀβροὶ καὶ φιλόκαλοι ἀναντιρρήτως, ἐφά-
νησαν αἰσθανθέντες μίαν φρικίαν ἀνησυχίας μὲ τὸν τολμη-

ρόν αυτόν νεωτερισμόν μου. Ὁ εὐγενής φίλος μου κ. Βικέλας, ἐπὶ παραδείγματι, συμπροσδρεύων ἢ μάλλον ὑπερπροσδρεύων εἰς τὸ τμήμα τοῦ ὁποίου προήδρευε κυρία, ἀπεποιήθη ὀριστικῶς τὴν ἔγκρισίν του εἰς ἀποδοχὴν τῆς πρωτοτύπου αὐτῆς εὐχῆς μου.

Καὶ μαζὴ μὲ τὸν κ. Βικέλαν θὰ ἔχω βεβαίως ἐναντίον μου ὅλους τοὺς κυρίους τοῦ ἀβροῦ κόσμου, οἱ ὅποιοι μὲ ἱερὰν φρικίαν θὰ ἀναλογίζονται πόσον ὀλιγώτερον ποιητικὰ καὶ θὰ εἶναι αἱ γυναῖκες, τὰς ὁποίας ὁ καθείς ἐξ αὐτῶν θαυμάζει, ἐὰν λείψῃ ἀπὸ τὸ κάλλος των τὸ λεπτεπίλεπτον πλάσιον τῶν ὠραίων ἀληθινῶν ταντελῶν καὶ κεντημάτων.

Καὶ οἱ διάφοροι αὐτοὶ κύριοι θὰ ἔχουν ἴσως δίκαιον, ὡς ἔχουν ἴσως δίκαιον νὰ ὀργίζωνται, νὰ θυμῶνουν καὶ νὰ ἐξανίστανται καὶ μερικὰ κυρία. Ἄλλ' ἔχω δίκαιον καὶ ἐγώ, μὲ ὅλον τὸν θαυμασμόν, τὸν ὁποῖον αἰσθάνομαι πάντοτε διὰ τὰ ὠραῖα κεντήματα καὶ τὰς ἀκόμη ὠραιότερας νταντέλας. Καὶ ἀποδείξεις ὅτι ἔχω δίκαιον, εἶναι ἡ ὁμόφωνος ἐπιδοκιμασία ὅλων τῶν παιδαγωγῶν καὶ διευθυντῶν παρθενωγαγείων, αἱ ὁποῖαι εὐρέθησαν εἰς τὸ τμήμα τῆς Γυναικείας Ἀγωγῆς καὶ αἱ ὁποῖαι, ἂν δὲν δύνανται νὰ φοροῦν ἀληθινὰς νταντέλας καὶ κεντήματα τοῦ χεριοῦ, ὑποχρεοῦνται ὅμως νὰ τὰς διδάσκουν, ἢ νὰ θυσιάζουν ὄρας πολυτίμους τῶν προγραμμάτων των εἰς αὐτά.

Βεβαίως τὰ δευτερόλεπτα, τὰ ὁποῖα ἠδυνάμην νὰ διαθέσω πρὸς ὑποβολὴν τῆς προτάσεώς μου, δὲν μοῦ ἐπέτρεπαν νὰ ἀναπτύξω, παρὰ τοὺς στοιχειώδεις μόνον λόγους, οἱ ὅποιοι μοῦ ὑπεγόρευον τὴν ἰδέαν αὐτήν. Καὶ ὠμίλησα διὰ τὰ ὠραῖα καὶ φωτεινὰ μάτια, τὰ ὁποῖα, ἡ φύσις χαρίζει εἰς τὰ παιδιὰ μας καὶ τὰ ὁποῖα θαμβώνει, σκοτίζει, νεκρώνει καὶ τυφλώνει τὸ ἄσπρο κέντημα, καὶ διὰ τὰ ὠραῖα σώματα, τὰ ὁποῖα ἀκριβῶς εἰς τὴν ἀνάπτυξίν των ἐπάνω στρεβλόνονται, καμπουριάζουν καὶ μεταβάλλονται εἰς ραχιακὰ μὲ τὸ πολύωρον σὺψιμον, τὸ ἄσκοπον καὶ ἀνωφελές τοῦ παιδιοῦ, ἐπάνω εἰς ἓνα ἄσπρον ἄψυχον πανί. Διὰ νὰ τονίσω μέλιστα τὸ κακόν, μόλις ἐπρόφθασα νὰ ἀναφέρω καὶ τὴν ἀπὸ τοὺς γυναικωνίτας τοῦ παρελθόντος καταγωγὴν τοῦ ἄσπρου κεντήματος. Μὰς τὸ ἐκληρονόμησεν ἡ δουλεία τῆς γυναικὸς τὸ ἄσπρο κέντημα, ὡς μὰς κληρονομοῦν αἱ φυλακαὶ τὰ ἀκαλαίσθητα λεπτοκατασκευάσματα τῶν φυλακισμένων.

Ἄλλὰ εἰς αὐτὰ τὰ ἐπιχειρήματα ὑπάρχουν τόσα ἄλλα, ὥστε θὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ περιληφθῶν εἰς ἓν καὶ μόνον ἄρθρον. Πρῶτον καὶ κυριώτατον ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων μου εἶναι ὅτι τὸ Δημοτικὸν σχολεῖον, — ἂν ὄχι τὸ Σχολεῖον ἐν γένει, — ἀδυνατεῖ νὰ διδάξῃ, ὡς πρέπει τὸ ἄσπρο κέντημα καὶ τὰς καλὰς νταντέλας, διότι ὁ καιρὸς τὸν ὁποῖον διαθέτει καὶ ἡ ἡλικία τῶν μαθητῶν εἶναι ἀνεπαρκεῖς. Ἐπειτα, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἄσπρο κέντημα εἶναι ἐργασία μονότονος, ἄχαρις καὶ ἀκαλαίσθητος, ἀπαιτεῖ δὲ μακρὰν ὑπομονήν, εἶναι ἐντελῶς ἀσυμβίβαστος ἐνασχόλησις πρὸς τὴν φύσιν τοῦ παιδιοῦ. Μία κόρη οἶα δὴποτε ἀπὸ τὰ ὀκτὼ ἕως τὰ δέκα τέσσαρά της ἔτη ἀδυνατεῖ νὰ προσηλωθῇ εἰς ἐργασίαν καὶ νὰ ἀγαπήσῃ ἐργασίαν, ἡ ὁποία δὲν τὴν εὐχαριστεῖ καὶ

δὲν τὴν θέλγει καὶ δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἡλικίας αὐτῆς.

Ὅσοι ἄλλως τε παρευρέθησαν ἕως τῶρα εἰς ἐξετάσεις δημοτικῶν σχολείων θὰ ἐνθυμοῦνται βεβαίως μὲ φρίκην τὰς ἐκθέσεις τῶν ἐργοχειρῶν καὶ ἰδίως τῶν κεντημάτων καὶ τῶν νταντελῶν. Καὶ ὅσοι ὡς ἐγὼ ἐνθυμοῦνται τὰ παιδικὰ των χρόνια, θὰ ἐνθυμοῦνται ἐπίσης τὸ μαυρισμένο καὶ χωρὶς χάριν κουρέλι, τὸ ὁποῖον ἐπὶ μῆνας ὅλους ἐμπαινόβγαζαν ἀπὸ τὴν σάκκην, τρυπωμένο ἐπάνω εἰς διάφορα χαρτιά καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου σκυμμένη ὡς κηθῆτρις συνελάμβανε τὰς πλέον ἐπιβούλους καὶ συνωμοτικὰς ιδέας κατὰ τῶν διδασκαλιστῶν της.

Ὅτι λέγεται διὰ τὸ κέντημα, ἢ μπορεῖ νὰ λεχθῇ καὶ διὰ τὴν νταντέλαν καὶ διὰ τὸ κέντημα ἐπὶ καναβῆ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν λεπτεπίλεπτων τρυπητῶν ὑφασμάτων, τῶν ὁποίων τὰς κλωστὰς καταδικάζεται νὰ μετῶν τὸ παιδί, διὰ νὰ σχηματίξῃ ἐπάνω εἰς αὐτὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἄσχημα σχέδια καὶ ἀκανονιστοὺς τύπας.

Λοιπὸν κανεῖς καὶ καμμία παιδαγωγός, ἡ ὁποία μελετᾷ τὴν φύσιν καὶ τὴν ψυχὴν τῶν παιδιῶν, ἀλλὰ καὶ κανεῖς ἐν γένει λογικὸς ἄνθρωπος δὲν θὰ ἀρνηθῇ, ὅτι τὸ ἄσπρο κέντημα καὶ ἡ νταντέλα ἢ ἀπαιτοῦσα κόπον καὶ μετρήματα εἶναι ἐργόχειρα ἀντιπαιδαγωγικὰ καὶ ἀντιμορφωτικά. Ὅτι ἀντὶ νὰ ἀναπτύσσουν τὸ αἰσθημα τοῦ καλοῦ, τὸ καταστρέφουν. Ὅτι ἀντὶ νὰ ἐξοικειώσουν εἰς τὴν ἐργασίαν, τὴν κάμνον μισητὴν καὶ ἀντιπαθητικὴν. Ὅτι κατανακλίσκουν ὄρας, αἱ ὁποῖαι ἂν ἐχρησιμοποιοῦντο εἰς ἐργασίας πρακτικωτέρας, ὁποῖαι εἶναι τὸ ράψιμον φορεμάτων τῶν κοικλῶν των πρῶτα καὶ ἔπειτα καὶ τῶν ἰδικῶν των, ἢ κατασκευὴ ἀνθέων τεχνητῶν, ἢ ἰχνογραφία ἐπὶ γενναίων βάσεων καὶ ἐφαρμοζομένη ἔπειτα εἰς τὸν κύκλον τῆς γυναικείας ἐργασίας, ἢ ζωγραφικὴ, ἢ πλαστικὴ, ἢ οἰκικὴ λογιστικὴ, τὸ σίδηρον καὶ ἀπὸ τὰ δέκα τέσσαρα ἔτη καὶ πέραν ἢ μαγειρικὴ, τότε θὰ ἐμόρφωναν τὸ πλῆθος αὐτὸ τῶν κοριτσιῶν τοῦ λαοῦ σύμφωνα μὲ τὸν προορισμὸν των τὸν ἀνθρώπινον καὶ τὸν γυναικεῖον.

Εἶμαι δὲ βεβαία ὅτι ἂν ἠρωτῶντο ὅλοι οἱ πατέρες, ὅλοι οἱ σύζυγοι, παρόντες καὶ μέλλοντες, τί θέλουν καλλίτερα νὰ μάθουν καὶ νὰ εἰξεύρουν τὰ παιδιὰ των καὶ αἱ γυναῖκες των: κέντημα ἄσπρον καὶ νταντέλας valenciennes ἢ νὰ ράπτωνται καὶ νὰ μαγειρεύουν καὶ νὰ μπαλόνουν καὶ νὰ σιδερόνουν καὶ νὰ κρατοῦν λογαριασμοὺς τοῦ σπιτιοῦ, ὅτι ὅλοι ἀνεξαιρέτως θὰ ἦσαν σύμφωνοι μαζὴ μου.

Θὰ ἔμεναν λοιπὸν ἀντίθετοι οἱ ὀλίγοι ἄβροὶ κύριοι τῶν αἰθουσῶν. Ἄλλὰ εἰς αὐτοὺς θὰ ἀπαντήσω, ὅτι σπανίως ἐρχονται εἰς συνάφειαν μὲ τὰ κορίτσια, τὰ ὁποῖα περνοῦν τὰ παιδικὰ των χρόνια εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον.

Θὰ προσθέσω δὲ ὅτι ἐὰν ἐξαίρετικῶς εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ἐντελῶς καὶ ἀπόρητον ζωὴν των συναντῶνται μετὰ γυναικῶν τῶν τάξεων αὐτῶν, ὠρισμένως αὐταὶ κατήνησαν ὅπου κατήνησαν, διότι ἐπίστευσαν ὅτι τὸ κέντημα καὶ ἡ νταντέλα ὡς ἐργασία ἢ μπορεῖ νὰ θρέψῃ τὴν γυναικὰ ἐργάτιδα.

Αἱ κυρίαὶ τοῦ κάλου κόσμου.

Βεβαίως αἱ κυρίαὶ, αἱ λεγόμεναι καὶ παρ' ἡμῶν τοῦ κάλου κόσμου, αἱ βασίζουσαι κατὰ τὸ πολὺ τὴν ἀρχοντιάν των εἰς τὰ χρυσὰ οἰκίσματα τῆς ἐμπορικῆς κἀταγωγῆς των, ἢ μποροῦν νὰ μένουν ἤσυχοι, διότι ἡ πρότασις μου δὲν τὰς θίγει ἐντελῶς. Πρῶτον διότι τὰ δημοτικὰ σχολεῖα, ὡς καὶ τὰ σχολεῖα ἐν γένει οὔτε συνετέλεσαν ἕως τῶρα, οὔτε θὰ συνετέλεσον ποτὲ εἰς τὸ νὰ ἀγοράζωσιν τὰ πολύτιμα κεντήματα καὶ τῆς νταντέλας των εὐθηνότερα παρ' ὅσον τὰς ἀγοράζωσιν. Ἐπειτα δὲν θὰ ἐμποδίσῃ ἢ ἀπυγόμεναι τῆς διὰ τοῦ σχολείου διδομένης στοιχειώδους μορφώσεως τὰ ἰδρύματα, τὰ κυρίως βιοτεχνικὰ τοῦ κεντήματος καὶ τῆς νταντέλας, ὡς εἶναι τὸ τῆς λαίδης Ἐτζερτων καὶ τῶν μοναστηρίων καὶ ἐργοστασίων εἰς τὸ ἐξωτερικόν, νὰ λειτουργοῦν. Τὰ τοιαῦτα θὰ παράγουν πάντοτε ἔργα, τὰ ὁποῖα μὲ τὸ νὰ ἐξαντλοῦν τὴν ἐργάτιδα καὶ νὰ τὴν μαρμαίνουσι καὶ νὰ καταστρέφωσιν τὰ μάτια της, περυσιάζωσιν τοῦλάχιστον μίαν ἐργασίαν τελείαν εἰς τὸ εἶδός της καὶ χρησιμεύουν εἰς μίαν δυστυχῆ τάξιν ἀποκλήρων ὡς βιοποριστικὴ ἐργασία.

Θὰ ἔχουν λοιπὸν πάντοτε αὐτὰ νὰ στολίζονται μὲ ἀληθινὰς νταντέλας καὶ κεντήματα. Ἄν καὶ νομίζω ὅτι ἴσως μᾶλλον καιρὸν αἱ γυναῖκες θὰ πολιτισθοῦν τόσον, καὶ θὰ γίνωσιν τόσοι φιλόνηροι, ὥστε νὰ μὴν ἀνέχωνται νὰ περιβάλλεται τὸ κάλλος των ἀπὸ πράγματα ὠραῖα, τὰ ὁποῖα στοιχίζωσιν τὴν ὄρασιν καὶ τὴν υγείαν ἐν γένει εἰς τόσας ὁμοφύλους των. Ἐὰν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ δυστυχεῖς κεντήτριαι ἔχουν ἴσα μὲ αὐτὰς δικαιοῦματα, ἂν ὄχι εἰς τὸ νὰ εἶναι εὐτυχεῖς καὶ νὰ ἀπολαμβάνωσιν κάθε χαρὰν, τοῦλάχιστον εἰς τὸ νὰ εἶναι υγιεῖς καὶ εἰς κατάστασιν νὰ θαυμάζωσιν καὶ νὰ ἀπολαμβάνωσιν τὰ κάλλη καὶ τὰς ἀρμονίας τῆς φύσεως, τότε ἡ ὄρα αὐτῆ τοῦ γυναικεῖου πολιτισμοῦ δὲν θὰ βραδύνῃ.

Καὶ ἐπειδὴ ἕως τότε καὶ οἱ ἄνδρες τοῦ κόσμου των θὰ συνειθίσουν νὰ θαυμάζωσιν καὶ τὰ ψυχικὰ κάλλη τῶν κυριῶν, ὅσον καὶ τὰ φυσικὰ, ἴσως καὶ αὐτοὶ θὰ ὑποχωρήσωσιν ὡς ὑπεχώρησαν οἱ πρίγκηπες τοῦ 17 αἰῶνος εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ συρμοῦ τῶν νταντελῶν καὶ τῶν κεντημάτων, τὰ ὁποῖα ἐστόλιζαν αὐτοὺς τοὺς ἰδίους.

Θὰ μένουν ἀκόμη νὰ προσηλυτισθοῦν μερικὰ ὑπερ-εβδομηκοντούτιδες γραῖαι. Μία ἐξ αὐτῶν μοῦ ἔλεγεν ὅτι ἔχει νεκρὰν κορασίδα πλησίον της ἐπίτηδες διὰ νὰ τῆς ράπτῃ καὶ τῆς κεντᾷ τὰ ἀσπρόρουχά της μὲ τὸ χέρι. Καὶ τὸ τελευταῖον κουρβλάκι μου μπαλόνεται ὑὲ γὰρ δύο νλωστῶν, προσέθετε ψευδίζουσα καὶ μὲ τρεμουλιαστὴν φωνὴν ἢ ρικνὴν γραῖα, τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον καὶ τὰ χέρια εἶναι πτωχωμένα ὡς ἀρχαῖα περγαμινῆ. Δυστυχῶς ὅτι δὲν ἔβλεπε ἀπὸ τὰ γηρατεῖα, ἄλλως θὰ ἠνῶσει ὅτι τὰ κύματα τῶν ὠραίων νταντελῶν, μὲσθ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐπρόβλασαν ὀστεῶδη, παραμορφωμένα καὶ ζαρωμένα τὰ χέρια της κάμνον τὴν ἀντίθεσιν καὶ τὰ ἀναδεικνύουν τόσον ἀπαισίως ἄσχημα, ὥστε αὐτὸ καὶ μόνον θὰ ἤρκει διὰ νὰ τὴν κάμῃ νὰ ταχθῇ μαζὴ μου.

Ἐὰν τῶρα εἰς αὐτὰ προσθέσωμεν ὅτι μὲ τὴν τελειοποι-

ῆσιν τῶν μηχανῶν, ἡ διάκρισις τοῦ τεχνητοῦ ἀπὸ τοῦ κεντήματος τοῦ χεριοῦ ἀποβάνει ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ δυσκολωτέρα, ὅτι μία μηχανὴ κατασκευάζει κινουμένη ἀπὸ δύο ἐργάτιδας 500,000 βελονίαις εἰς ὀκτὼ ὄρας, ἐνῶ εἰς δεκαπέντε ὄρας μία κεντήτρια δίδει 5,000 μόνον βελονίαις, ὅτι τὸ ἡμερομίσθιον τῆς κεντιστρίας δὲν ἢ μπορεῖ ποτε νὰ ὑπερβῇ τὰς 2 1]! — 3 δρ. τὴν ἡμέραν, αἱ ὁποῖαι ἀφαιρούμενων τῶν ἐορτῶν δίδουν 50—60 δρ. τὴν μῆνα. ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα πληρῶνεται τόσον ὀλίγον καὶ ἐξευτελιστικὰ τὸ κέντημα τοῦ χεριοῦ καὶ ἡ νταντέλα, ὥστε τὸ μόνον εἰδικὸν πρὸς τοῦτο ἐργοστάσιον τῆς λαίδης Ἐτζερτων τὴν μεγάλην καὶ κυρίαν κατανάλωσιν του κάμνει εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τὰς ἐδῶ περαστικὰς ξένας, καὶ ὅτι κάθε κόρη μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν της ἐὰν τῆς ἀρέσκῃ καὶ ἔχη κλίσιν, ἢ μπορεῖ εἰς διάστημα ἐνὸς μηνὸς νὰ μάθῃ νὰ κεντᾷ καὶ νὰ κατασκευάζῃ νταντέλας διὰ χρῆσιν ἰδίαν καὶ τῶν ἰδικῶν της, ἐὰν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ὅλα αὐτὰ, βεβαίως ἡ Κυβέρνησις καθήκον ἔχει νὰ διαγράψῃ τὸ ἄσπρον κέντημα ἀπὸ τῶν δημοτικῶν σχολείων. Καὶ οἱ γονεῖς ἔχουν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ παρέχουν ποτὲ εἰς τὰ κορίτσια των ἐργόχειρον, ἀποδεικνυόμενον ἄσκοπον, ἄχαρι καὶ ἐπιβλαβὲς διὰ τὴν υγείαν των καὶ τὴν σύμφωναν πρὸς τὸν προορισμὸν των ἀνάπτυσίν των.

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Ο ΝΕΙΛΟΣ

Χωρὶς νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν χώραν τῶν Φαραῶ, χωρὶς νὰ παρακολουθήσω ἀπὸ κοντὰ τὸν ἀτελείωτον δρόμον τοῦ γηραιοῦ ποταμοῦ, ὁ ὁποῖος τόσους ἐξέθρεψε λαοὺς καὶ τόσα ἐπλούτησεν ἔθνη, τὸν ἐγνώρισα εἰς τὸ Nuovo Braccio τοῦ Βατικανοῦ μεταξὺ χιλίων ἀγαλμάτων.

Ἐξηπλωμένος καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ ἰσχυροῦ καὶ ἐντόνου σώματός του, γίγας σωστός, μὲ τὰ μαλλιά του τὰ μεγάλα εἰς κυματίζοντας πλοκάμους, μὲ τὸ καλὸν του βλέμμα γεμάτον στοργὴν, μὲ τὸν νῆρον ἄνθρωπον εἰς κάθε εἶδος φυσιογνωμίαν καὶ ἔκφρασιν, καταπλημμυροῦντα τὸ σῶμά του ἀπὸ τῶν ὤμων ἕως τὸν δασὺν θώρακα καὶ τοὺς βραχίονας καὶ τοὺς πόδας, ἀγωνιζόμενον πῶς νὰ τὸν ἐκμεταλλεῖται περισσότερο καὶ πῶς νὰ ἀντλήσῃ ζωὴν καὶ πλοῦτον καὶ εὐμάρειαν καὶ ἄνεσιν, ἰδοὺ ὁ Νεῖλος τοῦ Βατικανοῦ.

Θεὸς τοῦ ὕδατος ἀληθινός, χωρὶς τρίαιναν καὶ διάδημα θεϊκόν, χωρὶς θρόνον καὶ Ὀλυμπίας στάσεις, χωρὶς τίποτε νὰ ζητῇ, οὔτε λατρείας, οὔτε βωμοῦς, οὔτε ἐκατόμβας, ἀλλὰ παρέχον τὸ εἶναι του, τὸ αἰώνιον καὶ ἀνεξάντλητον εἰς διαρκῆ πλοῦτισμόν τῆς χώρας, ἰδοὺ πῶς τὸν συνέλαβεν ἡ φαντασία τοῦ μεγάλου τεχνίτου.

Ὁ ἄνθρωπος ὁ μικρὸς καὶ ἀσήμαντος ἐκμεταλλευτῆς, ὁ ἄνθρωπος κάθε φυλῆς καὶ κάθε ἔθνους εὐρίσκειται ἐπὶ τοῦ ὠραίου καὶ γιγαντιαίου σώματος του πολυάσχολος, σοβαρὸς, σπεύδων νὰ ροφήσῃ κάθε ἰκμάδα ζωῆς καὶ πλοῦτου, διασχίζων ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τὸ σῶμα τοῦ γίγαντος, ὁ ὁ-

ποιος φαίνεται να μειδιᾷ και να χαίρη, διότι ανταποκρίνεται εις κάθε προσδοκίαν, διότι τρέφει με το είναι του ακούραστος και ανεξάντλητος τόσας τώρα φυλάς και γενεάς.

Από τους Φαραῶ με τὰς παχέας ἀγελάδας και τὸν Ἀλέξανδρον ἔπειτα και τὴν Κλεοπάτραν ἀργότερα με τὰ μυθώδη πλούτη, τὴν τρέφουσιν τὸ κάλλος της με τὰ θαυμασία μαργαριτάρια τῶν πλουσίων κογχυλίων του, και τοὺς Ρωμαίους μετ' αὐτὴν και ὅλους τοὺς νεωτέρους λαούς, και τοὺς συγχρόνους Ἕλληνας πρωτοστατοῦντας, ὅλους τοὺς ἔθρεψε και τοὺς ἐπλούτισεν ὁ γενναῖος αὐτὸς πρωτεύς.

Χωρὶς νὰ εἶναι ὠραῖος, χωρὶς τὸ σῶμά του νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ συγκριθῆ με τὰ ὠραῖα σώματα τῶν νεαρῶν ἀθλητῶν, οἱ ὅποιοι τὸν περιβάλλουν εἰς ἡμικύκλιον, εὐπετῆ, ἐλκροᾶ, με γράμμια και καμπύλας θαυμασίας κάλλους, φαίνεται ὡς νὰ δίδῃ τὴν εἰκόνα τῆς ὑγιεινῆς κληρονομίας μιᾶς φυλῆς, ἡ ὁποία πολλὰ ἔλαβε και πολλὰ ἤντησεν ἀπὸ τὸν λαὸν τὸν ἰδικόν του.

Και δὲν θὰ εἶχεν ὁ προσεκτικὸς παρατηρητὴς παρὰ νὰ στρέψῃ τὸ βλέμμα εἰς τὴν ἀντίκρου πλευρὰν τοῦ Νείλου ὅπου στέκονται ἀγάλματα γυναικῶν εἰς στάσεις Καρυατίδων διὰ νὰ ἀναμνησθῆ, ὅτι ἂν ἡ Ἑλληνικὴ τέχνη ἀναπαρέστησε τέλεια και ὠραῖα τὰ θαυμασία αὐτὰ σώματα, ὅμως μόνον εἰς τὴν ἰθαγενῆ τῆς Αὐγύπτου γυναικῆ σώζονται μέχρι σήμερον εἰς τὸ φυσικὸν τὰ πρότυπα τῶν γυναικῶν αὐτῶν.

Ἐκεῖ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ γενναίου Νείλου, ἐκεῖ εἰς τὰς ἀπεράντους πεδιάδας, αἱ ὁποῖαι ἀποδίδουν ἐπὶ κατ' ἐπανάληψιν φορὰς τὸ ἔτος τὴν πλουσίαν συγκομιδὴν τῶν προϊόντων τῆς γονιμωτάτης τῶν Θεῶν Δήμητρας, ἐκεῖ ἡ γυναικεία φυλὴ διετήρησε τὸ κάλλος τῶν ὠραίων σωματικῶν γραμμῶν, τὴν στάσιν τὴν εὐθυτενῆ και ὑπερήφανον τῶν γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι ἔδωκαν τὰ πρότυπα τῶν ἀθανάτων Καρυατίδων.

Ἐκεῖ εἰς τὴν φυλὴν τῶν Αἰγυπτίων, τὴν ἡλιοκαῆ, ἐκεῖ εἰς τὴν σημερινὴν φελάχαν, τὴν τελευταίαν ἀπόγονον τῆς Κλεοπάτρας, τὴν γυναικᾶ τὴν πλέον ἀδικημένην και ταλαιπωρημένην ἀπὸ ὅλας τὰς γυναικᾶς τῶν ἐν παρακμῇ και ἐξχρησθέντων παλαιῶν φυλῶν, ἐκεῖ μόνον σώζεται ἀκόμη ὁ τύπος ὁ τέλειος τοῦ σώματος, ἡ κατατομὴ ἡ πλέον ἄψογος και πλέον τελεία, καὶ τὸ ὅποῖον ὑπὸ τὸ ἔνδυμα ῥάκος, και ὑπὸ τὸ κλασικὸν σχῆματος ὑδροφόρον ἀγγεῖον, τὸ τοποθετημένον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς δίδει ἀκόμη τὴν ἰδέαν τῶν κανιφόρων τῆς ὠραίας τῶν Παναθηναίων ἐορτῆς.

Δι' αὐτὸ ὁ γίγας θεὸς και τιτὰν τοῦ ὕδατος, ὁ καλὸς Νεῖλος, εὐρίσκειται λαμπρὰ ἐκεῖ εἰς τὴν θέσιν του, χωρὶς νὰ κάμνη καμμίαν παρατονίαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀριστουργημάτων τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης, ἐν τῷ μέσῳ μιᾶς παρατάξεως ἐφήβων μόλις ἀθλητῶν, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἀνήκουν εἰς τὴν καλὴν ἐποχὴν τῆς τέχνης.

Τὰ ὠραῖα σώματα, τὰ παιδικὰ σχεδὸν ἀκόμη, τὰ ὁποῖα ψάλλουν ἐκεῖ ὡς ἐν χορῷ τὴν ποίησιν τῆς εὐστροφίας και τῆς τελείας τῶν μυῶν εὐκαμψίας και ἐλαστικότητος και τὰ εὐπλαστα και καλὰ στηριγμένα εἰς τοὺς γόμφους σώματα τῶν Καρυατίδων εἶναι ὡς νὰ ψάλλουν κύκλω τὸ

ἄσμα τῆς φυσικῆς δυνάμεως και ὑπεροχῆς τοῦ κελοῦ ποταμοῦ, ὁ ὁποῖος τόσας ἐξέθρεψε γενεὰς και φυλάς και τὴν ἐγονιμοποίησεν ἰσχυρὴν και κάλλος και πλοῦτον.

ΠΕΡΑΣΤΙΚΑ ΠΟΥΛΙΑ

Τὸν τίτλον αὐτὸν φέρει ἐν ὠραῖον δραματικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον παίζεται τελευταίως εἰς τὸ Παρίσι εἰς τὸ θέατρον Antoine και τὸ ὁποῖον εἶχεν ὑπόθεσιν τὴν ζωὴν τῶν Ρωσίδων φοιτητριῶν.

Αἱ Ρωσίδες φοιτήτριαι διακρίνονται ἄλλως τε παντοῦ ἀπὸ ὅλας τὰς φοιτητριάς τοῦ κόσμου, διότι αἱ περισσότεραι ἐξ αὐτῶν προορίζουν ἑαυτὰς οἰκειοθελῶς και με μοναδικὴν αὐταπάρνησιν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν ἐνὸς μεγάλου και εὐγενοῦς ἰδεώδους, ὁποῖα εἶναι ἡ ἀλληλεγγύη.

Ἴδου πῶς διηγεῖται εἰς γνωστὸς ἐπιστήμων σήμερον τὴν ζωὴν τῶν Ρωσίδων φοιτητριῶν εἰς τὸ Παρίσι. «Ὅταν ἤμουν φοιτητὴς ἀπῆντων σχεδὸν καθ' ἡμέραν εἰς τὰ μαθήματα τῆς Σορβόνης και ἀπὸ μίαν ρωσίδα φοιτήτριαν. Δὲν ἐγνώρισα τὰ ὀνόματά των, ἀλλ' ὅλοι ἐλέγχμεν βλέποντες μίαν ἐξ αὐτῶν: εἶναι Ρωσὶς. Μόνον ἡ ἀπλῆ αὐτῆ λέξις ἔφερεν εἰς τὴν νέαν τότε φαντασίαν μας τὰ τρομερὰ δράματα τοῦ μηδενισμοῦ, παλάτια σωρευόμενα εἰς ἐρείπια, σιδηροδρόμους ἐκτροχιασμένους, στρατηγούς, πρίγκηπας και ἀριστοκράτας δολοφονουμένους, τέλος πράγματα ἀπίστια και τρομερὰ.

Ἀλλὰ τί εἶναι ἐπὶ τέλους ἡ Ρωσὶς αὐτῆ φοιτήτρια, ἡ ὁποία μᾶς ἐνθυμίζει τόσον φρικώδεις σκηναί; Εὐγενῆς, πτωχῆ, τυχοδιώκτις; μυστήριον. Μᾶς ἐξέπληττε και μᾶς ἀνησύχει συγχρόνως, χωρὶς νὰ ἔχη τίποτε τὸ σκληρὸν και τὸ ἄγριον. Ἦτο πάντοτε σχεδὸν πτωχικὰ ἐνδεδυμένη ἔφθανε μόνη της εἰς τὴν παράδοσιν και ἔφρουε πάντοτε μόνη με βήματα βιαστικά, με τὰ μάτια κάτω, με τὰ μαλλιά τραβηγμένα εἰς τὸ χτένισμα, ἀπλῆ, γλυκεῖα, ταπεινῆ, μόνον με ἐν βλέμμα καταπληκτικῶς ἐνεργητικόν.

Πρὸς τὴν συνοικίαν Gobelins μεταξὺ τῆς Λεωφόρου τοῦ Palais Royal και τῆς οδοῦ Claude Bernard, εἰς τοὺς τρεῖς ἡ τέσσαρας στενοὺς και σκοτεινοὺς ἐκείνους δρόμους εὐρίσκονται εἰς πτωχικὰ και ἐρειπιώδη ξενοδογεῖα αἱ κατοικίαι τῶν Ρωσίδων φοιτητριῶν. Ἐκεῖ ζοῦν εἰς δωμάτια στενὰ και πληκτικά, με ταπεινὴν στέγην, με τοίχους σκεπασμένους ἀπὸ σχισμένα χαρτιά, με πατώματα βρωμερὰ και με μόνον ἑπιπλα ἀπὸ ἕνα κρεβάτι, ἕνα τραπέζι και μίαν τουαλέταν σκεπασμένην με ἄσπρον ὕψασμα. Βιβλία, καλαμάρι, πένες, χαρτιά. Ἴδου τὰ μόνον στολίσματα τῶν πτωχικῶν αὐτῶν δωμάτων. Ποῖος ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἄνδρας, δὲν ἀπῆντησε κατὰ τὰ φοιτητικὰ του ἔτη τὰς ἀδελφὰς αὐτὰς τῆς Βέρας Λιβάνοφ, και τῆς Τατιάνας, τῶν ἠρωίδων τοῦ ὠραίου ἔργου τῶν κ. κ. Donnay και Descaves.

Με ἕνα ψάθινον κανοτιεῖ εἰς τὸ κεφάλι, χιμῶνα και καλοκαίρι ἀδικροίτως, με ἕνα παλτὸ με μεγάλας τσέπες, με ὑποδήματα φθαρμένα, με φόρεμα σκοῦρον και κοντόν, τρέχουν πάντοτε βιαστικῶς εἰς τὰ μαθήματα, τὰς διαλέξεις, τὰς αἰθούσας τῆς ἀνατομίας και τὰ νοσοκομεῖα. Ἐκλέγουσιν

τὰς σπουδὰς, τὰς πλέον κοπιαστικάς, ἐκείνας τὰς ὁποῖας ἔπρεπε νὰ ἀνδράζουσαν αἱ γυναικῆς: Ἰατρικὴν, φαρμακευτικὴν, χημείαν, μαθηματικά. Δὲν γίνονται φιλόλογοι, ἀλλ' ἐπιστήμονες.

Πῶς και ἀπὸ τί ζοῦν; Θὰ εἶναι δύσκολον νὰ τὸ ὀρίσῃ τις. Ἡ ὑπαρξὶς των εἶναι μυστηριώδης. Ἔρχονται ἀπὸ ὅλα τὰ διαιρησμάτα τῆς Ρωσσίας, ἀπὸ ὅλα τὰ χωρὰ τῆς Πολωνίας. Μερικαὶ φεύγουν ἀπὸ τὸν τόπον των ἐλεύθεραι και με τὴν συγκατάθεσιν τῶν ἰδικῶν των, ἄλλαι δραπέτευουν, ἄλλαι εἶναι ἐξόριστοι και ἄλλαι καταδικασμέναι εἰς θάνατον. Ἀλλ' ὅλα θὰ εἰμποροῦσιν νὰ ἀπαντήσουν, ἐν τὰς ἠρώτα τις ὅτι: σκοπὸς τῆς ζωῆς των εἶναι νὰ ἐμβάλουν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ τὸ ἰδεῶδες ἐνὸς ὀργανισμοῦ συμφωνοτέρου με τὴν δικαιοσύνην.

Ἐντεῦθεν ἡ ἐπιμονὴ των εἰς τὴν ἐργασίαν, ἡ ἀνάγκη και ὁ διάπυρος πόθος των νὰ πλουτίζουσαν τὰς γνώσεις των, διὰ νὰ ἠμπορέσουσαν μίαν ἡμέραν νὰ διχδώσουσαν τὰς νέας ἰδέας. Ἐντεῦθεν τὰ πυρετώδη ὄνειρά των, τὰ ὁποῖα κάμνουν τὰ μάτια των νὰ σπινθηροβολοῦν και δίδουν εἰς τὰ κουρασμένα πρόσωπά των μίαν ἀπεριόριστον ἔκφρασιν πάθου, αἰσθημάτος και ἐνεργητικότητος. Μυστηκίστριαι αἰσθάνονται τὸ ἀδύνατον τῆς χιμαίρας των και ἡ αἰσιοδοξία των ἔχει ὡς ἀπαρκίτητον συνοδὸν τὴν μεγάλην ἀπογοήτευσιν.

Πτωχὰ αἱ περισσότεραι, ζῶσιν ἄλλαι ἀπὸ ὀλίγα χρήματα, στελλόμενα ἀπὸ τὰς οἰκογενεῖς των, ἄλλαι ἀπὸ ἐργασίαν εἰς παραδόσεις, ἢ ἀντιγραφὰς χειρογράφων, ἢ ἐρευνητικὰς ἐργασίας εἰς τὰς βιβλιοθήκας, βοηθοῦνται μεταξὺ των εἰς τὸ Παρίσι ὅπως και εἰς τὴν Πετρούπολιν. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἡ Κυβέρνησις τῆς χώρας, ἥτις τὰς φιλοξενεῖ, τὰς ἀπομακρύνει ἐκτὸς τῶν συνόρων, τῆ παρακλήσει τῶν Ρωσικῶν ἀρχῶν. Ἄλλοτε πάλιν ἡ φθίσις ἢ ἡ νευρασθένεια τὰς φρονεῖται.

Αἱ ἀγαπητὰ ἀναμνήσεις τῶν μαρτύρων, φίλων ἢ συγγενῶν των, οἵτινες ἀπέθαναν διὰ τὴν εὐγενῆ ἰδέαν, στολίζουσαν και θερμαίνουσαν τὸ μελαγχολικὸν δωμάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον μελετοῦν, ἐργάζονται και ζοῦν.....

Μίαν ὠραίαν ἐσπέραν ὡς καὶ περαστικὰ πουλιά, πέρουν τὸ φύσημά των και πετοῦν πάλιν πρὸς τὸν ἀγαπημένον τῆς πατρίδος των οὐρανόν. Τί γίνονται ἐκεῖ; Ἡ Σιθρία εἶναι μεγάλη και μυστηριώδης... Τίς οἶδε: Ἴσως πηγαίνουν εἰς συνάντησιν τῶν ἀγαπημένων των μαρτύρων εἰς τὰς μακρυνὰς και παγερὰς φυλακάς, ὅπως διὰ τῆς παρουσίας και τῶν φροντίδων των ἐλαφρύνουσαν τὴν ἀθλιότητα ἐκείνων και κάμνουσαν τὴν ζωὴν των ὀλιγώτερον ἀφόρητον.... Ἴσως ἀνεμίχθησαν εἰς κάποιαν συνωμοσίαν... Ὁ Δοστογιέβσκη διηγοῖται ὅτι, ἐνῶ ἄλλοτε ἀνέμενε με τοὺς δυστυχεῖς συντρόφους τῆς ἐξορίας του τὴν ἀπόφασιν τῆς τύχης, αἱ γυναικῆς τῶν Δεκεμβριστῶν ἐπέρασσαν ἀπ' ἐμπρὸς των. Εἶχαν ἀκολουθήσει ἐκουσίως τοὺς ἄνδρας των εἰς τὴν Σιθρίαν. Εἶχαν ἐγκαταλείψει πλοῦτον, ἀναπαύσεις, φίλους, οἱ κογένειαν, θυσιαζοῦσαι τὰ πάντα εἰς ἐν ἠθικὸν καθῆκον Ἀπολύτως ἀθῶναι, δὲν ἐπεθύμουσαν ἄλλο παρὰ νὰ ὑποστοῦν εἴκοσι και εἴκοσι πέντε ἔτη τὴν αὐτὴν τύχην με τοὺς καταδικάους, τοὺς ἀγαπημένους των.

Ἰκέτευον τὸν διοικητὴν τοῦ σταθμοῦ νὰ ταῖς ἐπιτρέψῃ νὰ ὀμιλήσουσαν με τοὺς φυλακισμένους, εἰς τοὺς ὁποίους προσέφεραν και ἀνὰ ἐν εὐκαγγέλιον, τὸ μόνον βιβλίον, τὸ ἐπιτρεπόμενον παρὰ τῶν ἀρχῶν. Ὁ Δοστογιέβσκη, ὁ μέγας συγγραφεὺς ἐκράτησε εἰς τὰ τέσσαρα ἔτη τῶν ἀναγκαστικῶν του ἔργων τὸ βιβλίον ἐκεῖνο ὑπὸ τὸ προσκέφαλόν του, τὸ ὁποῖον ἐδιάβαζε εἰς τοὺς ἀγραμμάτους φυλακισμένους....

Ἴδου πῶς τελειοῦν αἱ Ρωσίδες, φοιτήτριαι. Εἰς τὴν Ρωσίαν αἱ γυναικῆς πολὺ περισσώτερον ἀπὸ τοὺς ἄνδρας μένουσαν πισταὶ εἰς τὰ ἰδεώδη των, και περιφρονοῦσαι τὰ ἐμπόδια, τοὺς διωγμούς και τὰς εἰρωνείας, δίδουσαν παράδειγμα θαυμασίας αὐταπαρνήσεως.

P. Acker.

Ο ΑΓΩΝ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΕΙΣ ΚΥΜΗΝ

Κατὰ περίεργον σύμπτωσιν, καθ' ἃς ἡμέρας συνήρχετο εἰς Ἀθήνας τὸ πρῶτον ἐκπαιδευτικὸν Συνέδριον, ὅπως μελετήσῃ τὰ τῆς μορφώσεως τῶν δύο φύλων, εἰς μίαν ἀπομακρυσμένην μικρὰν πόλιν τῆς Ἑλλάδος συνήπτετο ἀγὼν περὶ τοῦ ἂν πρέπη νὰ ἐκπαιδεύονται τὰ ἀγόρια και τὰ κορίτσια μαζῆ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον.

Φαίνεται ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας μὴ δυνάμενος νὰ ἰδρῆ εἰς τὰς τριτευσάς πόλεις τῆς Ἑλλάδος σχολεῖα πλήρη θηλέων ἔλαβε τὸ μέτρον τῆς μικτῆς ἐκπαιδεύσεως, τὸ ὁποῖον ἄλλως τε ἔχει εἰσαχθῆ σήμερον ἰδιαίτατα εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Ἀμερικῆς.

Ἀλλ' οἱ κάτοικοι τῆς Κύμης μὴ σκεπτόμενοι ἀμερικανικὰ, διηρέθησαν, φαίνεται, εἰς δύο στρατόπεδα εἰς προοδευτικὸς και ὀπισθοδρομικὸς και πόλεμος ἤδη διεξάγεται εἰς τὸν ἐγγύριον ἐκεῖ τύπον περὶ τοῦ συμφέροντος ἢ μὴ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ νεωτερισμοῦ τούτου.

Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ζήτημα δὲν λύεται με τὰς ἐκεῖ συζητήσεις, οἱ Κυμαῖοι ἀπευθύνονται ἤδη και πρὸς τὴν Ἀθηναϊκὴν δημοσιογραφίαν, ζητοῦντες νὰ μεταφέρουσαν τὸ ζήτημα εἰς τὴν πρῶν εὐοῦσαν και ἐλπίζοντες οἱ μὲν και οἱ δὲ ὅτι τοῦτο θέλει λυθῆ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν των.

Ἐπιστολὰς παρὰ κυρίων Κυμαίων, και τοῦ ἐνὸς και τοῦ ἄλλου κόμματος ἔλαβον και ἐγώ, ἥς τὴν γνώμην ἐπικαλοῦνται οἱ συζητοῦντες, φυσικὰ ὁ καθεὶς με τὴν προσδοκίαν ὅτι θέλω ταχθῆ με τὴν ἰδικὴν του γνώμην.

Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν εὐρίσκομαι σύμφωνος και με τοὺς μὲν και με τοὺς δέ. Τὴν μικτὴν διδασκαλίαν ἐπιδοκιμάζω, διότι παντοῦ ὅπου εἰσήχθη ἤδη ἔφερε θαυμάσια ἀποτελέσματα. Πρῶτον διότι ἐξοικειοῦνται τὰ ἀγόρια νὰ βλέπουσαν εἰς τὰ κορίτσια συντρόφους ἴσους εἰς τὴν πνευματικὴν δύναμιν και τὴν ἰκνότητητα, νὰ ἀποκοῦν τὰς ἰδίας γνώσεις και τὴν αὐτὴν με αὐτὰ μαθήσιν. Ἐπειτα ἡ φυσικὴ γλυκύτης τῶν κοριτσιῶν, ἡ πραότης, ἡ ἔνστικτος εὐγένεια, μεταδίδεται ἀνεπαίσθητως και εἰς τὰ ἀγόρια, τὰ φύσει ὀλίγον ἀπότομα, φιλοτάραχα και σκαῖα. Πλὴν τούτου ἡ μεταξὺ τῶν μὲν και τῶν δὲ ἀναπτυσσομένη ζμίλλα φέρει ἄριστα ἀποτελέσματα εἰς τὴν ἐν γένει σχολικὴν ἐκπαίδευσιν. Μένει λοιπὸν τὸ ζήτημα τοῦ

ήθικου κινδύνου, τὸν ὁποῖον φαίνονται φοβούμενοι οἱ ἀντίθετοι ἀπὸ τὸν συγχρωτισμὸν αὐτόν.

Δὲν εἰξεύρω ἀκριβῶς τὴν ἡλικίαν, καθ' ἣν ἀρχίζει ἐν Κύμῃ ἡ μικτὴ ἐκπαίδευσις. Καὶ ἐδῶ εὐρίσκωμικι σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην τῶν ἀντιθέτων, ἐὰν ὑποτεθῆ, ὡς ἰσχυρίζονται οὗτοι, ὅτι ἡ μικτὴ διδασκαλία ἀρχίζει πέραν τοῦ 13ου ἔτους. Ἡ μικτὴ ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ ἀρχίζῃ ἀπὸ τὸ νηπιαγωγεῖον, νὰ συνεχίζεται εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον καὶ νὰ τελειώσῃ εἰς τὸ γυμνάσιον. Ὑπὸ τοὺς ὄρους αὐτοὺς δὲν παρουσιάζει κανένα ἠθικὸν κίνδυνον. Τὰ παιδιὰ συνειθίζου ἀπὸ μικρὰ νὰ εἶναι κελοὶ σύντροφοι, νὰ μὴ βλέπουν εἰς τὸ ἄλλο φῶλον τίποτε τὸ ἀπηγορευμένον καὶ τὸ μυστηριώδες, νὰ μὴ περιβάλλονται αἱ σχέσεις τῶν μὲ τὸ ἄγνωστον καὶ τὸ αἰνιγματικόν. Ἡ πονηρία τοῦ φυλετισμοῦ δὲν εἰσχωρεῖ τότε εἰς τὰς μεταξὺ τῶν σχέσεις καὶ ὡς εἶναι γνωστόν, ἀπὸ στατιστικὰς τῶν σχολείων, εἰς τὰ ὅποια εἰσήχθη ἡ μικτὴ παιδεία, πολὺ περισσότερα κρούσματα ἀπαγορευμένων σχέσεων ἀναπτύσσονται μεταξὺ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἐκπαιδευμένων εἰς χωριστὰ σχολεῖα παρὰ εἰς τὰ μικτά.

Ἐὰν ὅμως ὁ χωρισμὸς τῆς ἐκπαιδύσεως προηγήθῃ ἐπὶ πέντε καὶ ἐξ ἔτη, καὶ ἡ μικτὴ παιδεία εἴρηται ἔπειτα, ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ παρουσιάζῃ σημεῖα ἠθικῶν πειρασμῶν, τὰ ὅποια ἄλλως τε δυσκόλως θὰ προλάβῃ καὶ θὰ ἐμποδίσῃ ὁ διδάσκαλος, ἐὰν μάλιστα οὗτος εἶναι ἄνδρας.

Αὐτὸ εἶναι τὸ μόνον σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον συναντῶμαι μὲ τοὺς ἀντιθέτους τῆς μικτῆς ἐκπαιδύσεως Κυμαῖους, εἰς τοὺς ὁποίους ἤθελον συστήσει ἀντὶ νὰ λογομαχοῦν καὶ νὰ

πονηροῦν μαθητὰς καὶ μαθητριάς μὲ τὰς δημοσιογραφικὰς ἀντεγκλήσεις τῶν, νὰ ἐργασθοῦν ὅπως ἀποκτήσουν τὴν μικτὴν παιδείαν ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν.

ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥΝ

Θαυματουργὰ παιδιὰ.

Ἡ μακαριότης, παιδικὴ ἡλικία !

Ὑπὸ τὸ ὄνομα θαυματουργὰ παιδιὰ ἐνοοῦνται τοιαῦτα τὰ ὅποια ἐκ τῶν πρώτων παιδικῶν χρόνων δίδουν δείγματα ταλάντου καὶ δεξιότητος, ἐπισύροντα τὸν θαυμασμόν. Ὑπάρχουν δὲ καὶ ρητὰ τινὰ ἀρχαιότατα διὰ τοὺς τοῦ εἴδους τούτου θνητούς : « Ἐνωρὶς ἀναδεικνύεται, μέγας προμηνύεται » καὶ « σπουδαίως παλαίειν ἄγει εἰς τὸ θριαμβεύειν ». Τὰ παιδιὰ ταῦτα φαίνονται ὡς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεμπόμενα τελειοδιδάκτα.

Θαυματουργὰ παιδιὰ ἐφάνησαν εἰς πᾶσαν ἐποχὴν καὶ εἰς πάντα κλάδον τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς καλλιτεχνίας πάντοτε.

Ὁ ἐκ Βέρνης Albrecht Haller (1708—1779), ὅστις ὡς ποιητῆς, ἰατρὸς καὶ λόγιος ἐφημίσθη καὶ δικαίως μὲ τοὺς ἥρωας τοῦ πνεύματος συγκαταριθμεῖται, ἀφότου ἦτο μικρὸς εἶχεν ὡς μεγάλην χαρὰν τοῦ τὰ κλασικὰ βιβλία, καὶ καλλιτέραν ἀναψυχὴν τὴν ἀνάγνωσιν βιογραφιῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν. Εἰς τὸ ὄγδον ἔτος τῆς ἡλικίας του εἶχε λάβει ἐκ τοῦ Moreri καὶ Bayle διακρίσια βιογραφικὰ ἄρθρα εἰς ἰδιαιτέρον σημειωματάριον. Εἰς τὸ ἕνατον ἔτος ἀνεγίνωσκε

σχολεῖον πάντα ἢ μὴ ἀκολουθοῦσε τὴν ἄλλη "Ὅπως τὸ πνεῦμά τους ἔτσι καὶ ἡ ὁμορφιά τους ἦτανε σχεδὸν τῆς ἴδιας ἀξίας. Ἡ Λώρα ἦτανε μελαχροινή, εἶχε λεπτὸ πρόσωπο, καστανὰ μάτια τὸ δερμα λεπτό, τὸ χαμόγελό της κατακτοῦσε ὅσους τὸ βλέπανε. Ἡ Φανή ἦτανε ποῖα φαντακτερὴ ἀλλὰ λιγώτερο συμπαθητικὴ, εἶχε μαλλιά ξανθὰ χρώματα ὠραῖα καὶ χεῖλια εὐκίνητα καὶ γελαστά. Ὅταν ἦτανε ἡ μὴ κοντὰ στὴν ἄλλη ἡ ὁμορφιά τους φαίνονταν καλλιτέρα. Καὶ γὰρ τὴν αἰτία αὐτῆ ἴσως βρισκονταν ἡ μὴ κοντὰ στὴν ἄλλη χωρὶς νὰ ἔχουνε τὴν ἐπιθυμία νὰ μιλοῦνε μαζὶ. Στὸ χορὸ πάντα κίθονταν κοντὰ, καθὼ καὶ στὴν ἐκκλησία καὶ πάντα ἡ μὴ πρόσεχε τί κάνει ἡ ἄλλη.

Αὐτὴ τὴ χρονιά ἡ ἀποκρῆς ἦτανε πολὺ διασκεδαστικὴ στὴ μικρὴ πόλη, εἶχανε ἔρθει ξένοι καὶ οἱ χοροὶ ἦτανε ζωηροὶ καὶ πλούσιοι ἀπὸ χορευτές. Μεταξὺ τῶν ξένων ἦτανε ἕνας, ὁ ὁποῖος ἀμέσως ἀπόχτησε τὴν γενικὴν συμπάθειαν. Ἦτανε μηχανικός, καὶ εἶχε ἔρθει ἀπὸ τὸ Παρίσι, ἔξυπνος, περιποιητικὸς καὶ χαμομένος γιὰ ν' ἀρεθῆ. Ὁ Βίκτωρ Φλαρινῆ ἦτανε εὐγενὴς μὲ ὅλες τὶς γυναῖκες χωρὶς ἐξαιρέση, ἔκανε σ' ὅλες κομπλιμέντα χωρὶς νὰ φαίνεται ποῖα προτιμοῦσε. Ἄν καὶ πολὺ νέος μπορῆ κανεὶς νὰ πῆ πῶς ἤξερε πῶς ἔπεσε νὰ φερθῆ σὲ κάθε πρόσωπο καὶ ἴσως αὐτὸ τὸν ἔκανε ποῖα ἀξιαγάπητο καὶ τὸν προφύλαγε ἀπὸ τοῦ νὰ γείνη γελοῖος. Ἡ γλυκεῖα φωνὴ του ποῖα ἔμοιαζε σὰν γάδι, ἔκανε ἀντίθεση μὲ τὰ ἐνεργητικὰ καστανὰ μάτια του καὶ μὲ τὴν ἀνδρική ὁμορφιά του. Ἐλεγαν πῶς ὁ νέος αὐτὸς ἔχει μέλλον καὶ οἱ ἄλλοι ἄντρες δὲν τὸν καλοέβλεπαν.

Ἡ Λώρα καὶ ἡ Φανὴ βεβαίως καὶ αὐτὲς παρατήρησαν τὸ νέο ξένο καὶ κάθε μὴ τὸν ἀγάπησε μυστὰ, ἀλλὰ μὲ μεγάλην προσοχὴ ἐκρίβαν καὶ ἡ δὴ τὸ αἰσθημά τους. Ἦτανε ἡ πρώτη φορὰ ποῖα ἀγαπῶσανε ταραχὴ εὐχάριστη, συγκίνηση θαυμασία, ἡ ὅποια φανερόνουνταν μὲ διαφορετικὰ σημάδια, στὴν κάθε μὴ ἀναλόγως μὲ τὴ φύση της ἡ Λώρα ἦτανε κάπως μελαγχολικὴ καὶ χαμένη μέσα σὲ ἀδιάκοπα ὄνειρα. Ἡ Φανὴ τὸ ἐναντίον ἔλαμπε ἀπὸ χαρὰ καὶ εὐτυχία· νο-

τὴν Νέκν Διιθῆκην εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν, καὶ εἰς τὸ δωδέκατον τὸν Ὀμηρον. Εἰς τὸ δέκατον ἤδη τῆς ἡλικίας του ἔτος εἶχε γράψῃ ἐν λεξιλόγιον δι' ἐκίτον Ἑλληνικῶν καὶ Ἑβραϊκῶν λέξεων, ὡς καὶ μίαν συλλογὴν κανόνων τῶν γλωσσῶν τούτων. Εἰς τὸ αὐτὸ ἔτος ἐφάνησαν τὰ πρῶτα ποιητικὰ αὐτοῦ δοκίμια· μίαν σάτυρα εἰς Λατινικὴν γλῶσσαν. Εἰς ἡλικίαν δεκαπέντε ἔτων ἔγραψε δράματτα καὶ κωμωδίας καὶ ἐν ἐπικὸν ποίημα « Ἀρχικὴ αἰτία τῆς Ἑλβετικῆς Ὁμοσπονδίας », τὸ ὁποῖον εἶχε τέσσαρας χιλιάδας στίχους, λαθὼν ὡς παράδειγμα τὸν Βιργίλιον.

Ὁ ἐκ Schaffauseu ἱστοριογράφος Jannes Müller ὅστις εἰς τὸ ὄνομαστόν του σύγγραμμα « Ἑλβετικὴ Ἱστορία » μὲ γλῶσσαν τόσον περιπαθῆ ἀφηγεῖται τὰ ἥρωικὰ κατορθώματα τῶν ἀρχαίων Ἑλβετῶν ἔδωκεν ὡσαύτως εἰς πολὺ μικρὰν ἡλικίαν δείγματα ἐκτάκτου μνημονικοῦ.

Εἰς τὸ δέκατον τέταρτον τῆς ἡλικίας τοῦ ἔτους ἔγραφε κελῶς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ ἀνεγίνωσκε τὴν Βίβλον εἰς τὸ ἀρχέτυπον. Οἱ ἀρχαῖοι τῆς Ὁμοσπονδίας τὸν παρηνόχλουσαν πολλὰκις διὰ τὸ ἰσχυρὸν πρόσωπόν του, ἀστεϊζόμενοι, καὶ διὰ τὴν ἀκαμπτον ἰσχυρὰν θέλησίν του, ἀλλ' ἐκεῖνος παρηγόρει ἑαυτὸν διὰ τῶν γνώσεών του, αἰτινες ἐφθονον μέγχι τοῦ νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ ἀποστηθίζῃ μετὰ μεγίστης εὐκολίας τὰ κῆτι τῶν ἱστορικῶν γεγονότων. τὰς χρονολογίας καὶ τὰ ὀνόματα τῶν βασιλείων καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς τῶν τεσσάρων ἀρχαίων τοῦ κόσμου βρασιλείων, ὅχι δὲ ὀλιγώρον καὶ τὰ ὀνόματα ὄλων τῶν κατὰ κενροὺς δημάρχων τῆς Schaffausen.

Πολλὰ θαυματουργὰ παιδιὰ ἀνεγνωρίσθησαν εἰς τοὺς

μῖζει κανεὶς πῶς μυστικὰ φῶτα ἀνοίγαν στὴν ψυχὴ της καὶ φαίνονταν ἡ λάμψες τους στὰ μάτια της

Μὲ τὴν ἐπιθυμία νὰ κρῦψουνε τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆ εὐτυχία τους ἐξογούσανε νὰ παρατηροῦνε ἡ μὴ τὴν ἄλλη. Δὲν φρόντιζαν πλέον παρὰ γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους καὶ γιὰ τὸν Βίκτωρα ὁ ὁποῖος ἔγεινε ἀμέσως ὁ μοναδικὸς σύντροφος τῶν σκέψεών τους.

Ἦτανε ὁ μυστικὸς ξένος τῆς ψυχῆς τους καὶ μὴ μὲ αὐτὸν χρίζανε τοὺς πύργους τῆς εὐτυχίας τους. Γιατὶ ὁ τρόπος τῆς ἀγάπης τους ἄν καὶ ἦτανε διαφορετικὸς ἡ ἐπιθυμία τους ἦτανε ἴδια, ἐκεῖνη ποῖα ἐκφράζει ὁ ποιητῆς μὲ τοὺς στίχους αὐτούς:

Νὰ ζήσουνε μαζὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα: ἴδου ἡ ἀληθινὴ καὶ ἐπιθυμητὴ χαρὰ.

Ἐπειτα μποροῦνε νὰ διαλέξουνε στὴν τύχη, τὴ γῆ ἢ τὸν οὐρανόν.

Ποῖος εἶνε ὁ ἄνθρωπος ποῖα ἀγαπᾷ ἀληθινὰ καὶ δὲν αἰσθάνεται τὴ μεγάλην αὐτῆ ἀνάγκη νὰ βρισκεται κάθε ὥρα, κάθε στιγμή μὲ τὸ ἀγαπημένον του πρόσωπο ; Ἡ Λώρα καὶ ἡ Φανὴ ἔβλεπαν καὶ αὐτὲς τὴν εὐχὴν αὐτὴν καὶ ἀπὸ τῶρα ἐνόμιζαν πῶς τὰ ὄνειρα τους ἔγειναν ἀληθινὰ.

Ἐνα ἀπόγευμα ἔπερναν σὰτι στῆς κυρίας Δυβερῆ. Ἡ κυρία Δυβερῆ ἦτανε μὴ πλούσια χήρα, καλὴ, ποῖα δέχονταν ὅλη τὴ κοινωνία τῆς πόλης. Χωρὶς ποτὲ νὰ βγαίνῃ ἔξω, ἤξερε ὅλα τὰ νὰ τὰ πλεον διαφορετικὰ. Ἡ διάφορος κακογλωσσίαις τὸ σάλλονι της ἀκούγονταν πρῶτα καὶ αὐτὴ τις ἀκούγε μὲ ἡσυχία σὰν κατὶ ἀναγκαῖο στὴ ζωὴ της. Πλλλές φορές εἶχε παντρέφει ἐρωτευμένους καὶ εἶχε συμπιλιώσει ἀνδρόγυναρ γιὰ αὐτὸ τῆς συγχωροῦσανε τὴν περιέργειά της, ἡ ὅποια φαίνονταν πῶς εἶχε αἰτία τὴν ἐπιθυμία νὰ κἀνῃ καλὸ. Οἱ γονεῖς τῆς Φανῆς καὶ τῆς Λώρας ἦτανε πολὺ σχετικὸι μὲ τὴν κυρία Δυβερῆ ὅσο γιὰ τὰ κορίτσια αὐτὲς δὲν ἦτανε πολὺ ἐνθουσιασμέναι μὲ αὐτοῦ τοῦ εἴδους τῆ συναναστροφῆ.

Αὐτὴ τὴν ἡμέρα δὲν εἶχανε λάβει διόλου μέρος στὴν ὀμιλία. Κάθε μὴ χωριστὰ ἐξακολουθοῦσε τὴ μυστικὴ ὀμιλία της ποῖα εἶχε ἀρχίσει

μικροὺς αὐτῶν χρόνους ἐπίσης ἐκ τῶν εἰς τὴν μικρικὴν τέχνην τῆς μουσικῆς ἐκτάκτου ἰδιοφυίας τῶν.

Ὡς λαμπρότατον παράδειγμα τούτων ἔχομεν τὸν Mozart, γεννηθέντα κατὰ τὸ 1756, τοῦ ὁποῖου ἡ πρὸς τὴν μουσικὴν τάσις ἐσημειώθη εἰς τοὺς πρώτους παιδικούς χρόνους.

Εἰς ἡλικίαν τριῶν ἔτων ἤκουε μετὰ προσοχῆς τὴν ἀδελφὴν του παίζουσαν κλειδοκὺμβλον καὶ ἐζήτει διὰ τῶν δακτύλων ἐπὶ τῶν πλήκτρων τόνους συναρμολογουμένους. Εἰς ἡλικίαν τεσσάρων ἔτων ἤρχισε νὰ παίζῃ τὸ τετραχορδον καὶ ἐδιδάσκετο ἐπίσης νὰ παίζῃ ἐπὶ τοῦ κλειδοκὺμβλου ἡχοὺς χοροῦ. Εἰς τὸ ἕβδομον τῆς ἡλικίας του ἔτος ἔπαιζεν εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν τῆς Βιέννης αὐλὴν ἐπισύρκε τὸν θαυμασμόν τῶν κυριάρχων.

Εἰς τὸ ὄγδον ἔτος τοῦ ἐταξείδευσε μετὰ τοῦ πατρὸς του εἰς τοὺς Παρισίους καὶ Λονδίνον. Εἰς τὴν τελευταίαν αὐτὴν πόλιν ὁ τότε βασιλεύων Γεώργιος ὁ Γ' τῷ ἐπαρουσίασε δυσκολώτατα μουσικὰ κεράκια τοῦ Handel, Bach καὶ Abel, τὰ ὅποια ὁ Mozart ἔπαιζεν ἄριστα ἐκ τοῦ προχείρου. Εἰς τὸ δέκατον τρίτον τῆς ἡλικίας του ἔτος ὑπῆγεν εἰς τὴν φωτεινὴν Ἰταλίαν, ὅπου ἡ φήμη τοῦ θαυματοργοῦ παιδιοῦ ἦτο ἤδη διαδεδομένη. Πρὸς ἐκπληξιν ὄλων τῶν μουσικῶν τῆς Ρώμης ἔπαιζεν ἐκ μνήμης τὸ τότε περιδύτον Miserere τοῦ Allegri, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀκούσει ἄπαξ.

Εἰς τὴν Νεάπολιν οἱ σπουδασταὶ τοῦ Conservatorio della pietà ἐθεώρησαν τὴν ταχύτητα καὶ δεξιότητα τῆς ἀριστερῆς του χειρὸς ὡς τι ὑπερφυσικόν, καὶ ἀπέδωκαν

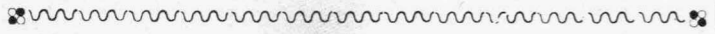
μὲ τὸν ἑαυτὸ της. Μὴ μὲ τὴν ἀνοιξὴ ἡ ὅποια ἀρχίζει μὴ ποῖα μεγάλη ἐλπίδα γέμιζε τὴν ψυχὴ της. Πῶς νὰ μὴ ποιστεύουσε, στὴν ἀγάπη ὅταν ὁ οὐρανὸς εἶνε γαλάζιος, ὅταν τὰ πουλιὰ κελαιοῦνε καὶ ἡ ψυχὴ εἶνε γεμάτη χαρὰ καὶ πῶς ; Χαμογελοῦσαν. Ἡ εἰκόνα τοῦ ἀγαπημένου βρισκονταν μπρὸς στὰ μάτια τους ποῖα ἀληθινὴ, ποῖα πραγματικὴ, ἀπὸ ὅλο αὐτὸ τὸ κόσμον ποῖα ἦτανε ἐκεῖ μαζεμένος καὶ μιλοῦσε γιὰ τιποτένια πράγματα. Ἐξέφρα ἀκούστηκε ἕνα ὄνομα καὶ τίς ἔκαμε ν' ἀνατριχιάσουνε. Βίκτωρ Φλαρινῆ ! Γιὰ αὐτὸν μιλοῦσανε .. Ἡ ἡσυχὴ φωνὴ τῆς κυρίας Δυβερῆ ἔλεγε τὸ μεγάλο νέο : Ὁ νέος μηχανικός ἦτονε ἔτοιμος νὰ γυρίσῃ στὸ Παρίσι, τὸν εἶχανε προσκαλέσει γιατί εἶχε προβιβάσθη καὶ ἀκόμη — γιατί ὅλες ἡ εὐτυχίες ἔρχονται μαζὶ — γιατί ἦτανε λόγιος γιὰ ἕνα γάμον πολὺ γλήγορα. Στὴ μικρὴ πόλιν δὲν ἔμεινε πολὺ καιρὸ ἀλλ' ἄρρησε πολὺ καλὴ ἐνθύμηση ! Ἀληθινὰ τὸν εἶχανε υἰοθετήσῃ σὰν νὰ ἦτανε ἀπὸ τὸν ἴδιο τόπον. Ἡ κυρία Δυβερῆ λυπότανε πολὺ γιὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῆ. Ἐνας τόσο ἀξιαγάπητος νέος τ.σ. καθὼς πρέπει. Ὅλοι ἔλεγαν τὴν λύπη τους, μονάχα ἡ Λώρα καὶ ἡ Φανὴ δὲν εἶπανε λέξη, κύταζε ἡ μὴ τὴν ἄλλη καὶ ἀμέσως ἀνεκάλυψαν τὸ κοινὸ μυστικὸν τους. Κάθε μὴ διάβαζε στὸ πρόσωπο τῆς ἄλλης τὸ μαρτύριο ποῖα ὑπόφερε. Ἐφρουε ! ἔμελλε νὰ φύγῃ ! Τέλειωσε τὸ ὠραῖο ὄνειρον, ἡ χαρὰ τῆς ἀγάπης, τὸ ὠραῖο πῶς ποῖα γιὰ μὴ στείγη φῶτις τὴ ζωὴ τους ! Τέλειωσε ! Δὲν ἔμεινε πλεῖα τίποτα ἀπὸ τὸς σιωπηλὰς ἐλπίδας. Ἀλληλοκυτάχθησαν μὲ μάτια γεμάτα ἀπὸ δάκρυα. Τότε ἡ Φανὴ πῆρε κατὰ μέρος τὴ Λώρα καὶ τῆς ἔπαισε τὰ χεῖρα.

— Θέλεις νὰ γίνουμε φιλενάδες ; Ὁ μιλῶμε γιὰ κείνον, ἐπιθύρισε.

Ἡ Λώρα ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς Φανῆς καὶ γιὰ πρώτη φορὰ ἡ καρδίαις τους χτυποῦσανε μαζὶ, ἀπὸ τὸ ἴδιο αἰσθημα τῆς χαμένης ἀγάπης.

(Jean Bertheroy)

ΕΠΙΦΥΛΙΣ

ΔΙ ΔΥΟ ΑΝΤΙΠΑΛΟΙ

Ἡ Λώρα καὶ ἡ Φανὴ κᾶθονταν στὴν ἴδια μικρὴ πόλιν ὅπου οἱ γονεῖς τους εἶχανε ἀπάνω κάτω τὴν ἴδια κοινωνικὴ θέση. Εἶχανε τὴν ἴδια ἡλικία, δέκα ἑπτὰ χρόνων, — τὴν ἴδια ῥάφτρα. Ἦτανε στὸ ἴδιο σχολεῖο ἀπὸ τὰ μικρὰ τους χρόνια, καὶ τῶρα ποῖα μεγάλωσαν συναντιόντουσαν τὰ θράδια στὶς ἴδιαι συναναστροφές.

Ἄν καὶ θλέπονταν καθημερινὰ σχεδὸν δὲν εἶχανε ἀναμεταξὺ τους κανενὸς εἶδους οικειότητα. Φαίνονταν τὸ ἐναντίον πῶς μὴ μὴ μικρὴ ἀνησυχία, κᾶποιο ἰδιαιτέρον αἰσθημα στενοχωρίας τίς ἐμποδίζε στὶς ἀμοιβαῖαις ἐκμυστηρέσεις, τίς τόσο φυσικὰς ὅταν κανεὶς μπαίνῃ στὴν ζωὴ. — Ἡ ἴσως δὲν εἶχανε νὰ ποῦνε μεταξὺ τους τίποτε· τόσο ἄσκαπος ἦτανε ἡ ὄρεσ τους. Καὶ ὅμως ἕνας καλὸς παρατηρητῆς ἀμέσως θ' ἀνεκάλυπτε ἄλλαις αἰτίαις σ' αὐτὴν τὴν ἀνωμαλία, θὰ διέκρινε πῶς χωρὶς νὰ τὸ ξέρονε καὶ χωρὶς ἡ ἠθικὴ τους εὐθύνη νὰ ἔχῃ μέρος ἡ δύο νέαις εἶχανε ἡ μὴ γιὰ τὴν ἄλλη ἰδιαιτέρως, ἕνα εἶδος ζήλιας. Βεβαίως δὲν πρέπει νὰ πιστέψωμε πῶς ἡ ἀρρώστια αὐτῆ τῆς ζήλιας προσβάλλει μονάχα τοὺς δυστυχισμένους, τοὺς ἀδυνάτους, τοὺς ἄσκαπους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ μακριὰ βλέπουνε νὰ περνοῦνε οἱ πλούσιοι, οἱ δυνατοί, οἱ εὐτυχισμένοι. Πολὺ συχνότερα γεννιέται μεταξὺ ἀνθρώπων τῆς ἴδιας ἀξίας καὶ φαρμακῶνει τὴ ζωὴ τους. Γιὰ τὴ Λώρα καὶ Φανὴ ἡ ἀντιζήλια μποροῦμε νὰ ποῦμε, εἶχεν ἀρχίσει μεταξὺ τους ἀπὸ τὴν κούνια. Ὅταν ἦτανε ἀκόμη πολὺ μικρὰς τίς συγκρίναν πάντα τὴν μὴ μὲ τὴν ἄλλη ποῖα θὰ ἔχῃ ποῖα ὁμορφὰ μαλλιά, ποῖα καλὸ ἀνάστημα, ποῖα θὰ εἶνε ποῖα ἔξυπνη. Ἀργότερα στὸ σχολεῖο διαφιλονεικοῦσαν τὴν πρώτη θέση μεταξὺ τους. Μεταξὺ στὶς δέκα πέντε μαθητριάς τῆς τάξης τους ἦτανε ἡ ποῖα ἔξυπνη καὶ ἡ ποῖα ἐπιμελεῖς· ὡς τὸ τέλος τοῦ

τοῦτο εἰς τὸν δακτύλιον τὸν ὅποιον ἔφερον, ἀξιοῦντες μα-
γικὴν τινα δύναμιν. Ὁ Mozart σύρει ἀμέσως τὸν δακτύ-
λιον, καὶ μετὰ τὴν ἀποβολὴν αὐτοῦ ἔπαιξεν ὡς καὶ πρῖν,
πρὸς μεγαλειτέραν τῶν σπουδαστῶν ἔκπληξιν.

Μόναχοι.

Μαρία Πινέλλη.

Ο ΓΥΡΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Σὰν τί ἀνιστόρητον καιρό,
Σὰν ποιὸς Αἰῶνες
Στέκει τὸ δένδρο αὐτὸ ξερὸ
Μέσ' ἔς τοὺς χειμῶνες ;

Σὰν τί ἀνεμίδροχα βαριά
Νὰν τοῦ ἔλνγισαν
Τὰ κουρασμένα του κλαδιά
Κι' ἐξεφυλλίσαν ;

Τὰ κουρασμέν' ἀπ' τῆς ζωῆς
Τὸν ἄγριο γῦρο,
Ποῦ συνεπῆρε μέσ' ἔς τὴ γῆς
Κάθε τους μῦρο ;

Ἀπλώνονται σὰν ἀγκαλιὰ
Τὰ ξεροκλάδια
Σὰν νὰ ζητοῦν κάποια φιλιά
Καὶ κάποια χάδια.

Κι' ὁ ἥλιος ἀπ' τ' ἄσπερινὰ
Ρόδα τοὺς στρώνει,
Μὰ ἡ ζῶη ποῦ ὀλογοῦρᾷ
Τὰ ξεριζώνει.

Θέλει ἔς τὸ ἄρμα της στολὴ
Θέλει τραγούδια,
Πέρνει τοῦ ἥλιου τὸ φιλί
Καὶ τὰ λουλούδια.

Καὶ μένουν πάλι τὰ κλαδιά
Μέσ' στὰ σκοτάδια,
Σὰν νὰ ζητοῦν κάποια φιλιά
Καὶ κάποια χάδια ! ..

(Ἀπὸ τὴν Ἀκρίταν) **Αἰμυλία Κούρτελη**

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Δα Ε. Π. Τσεγκέλιοι. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστῶ. Φύλλα ἀποστέλλονται. — Δα Α. Ε. Μεσολόγγιον. Ἐλήφθη. Ἐνεγράφητε. Εὐχαριστίας — Κ. Λ. Γ. Λ. Βόθωνα. Θήρας. Ἐλήφθη. Ἐνεγράφητε. Εὐχαριστίας. Καν Εὐθ. Μ. Ἄρταν. Ἐλήφθη Εὐχαριστίας. — Καν Αἰ. Δ. Πειραιᾶ. Διατὶ ἀναβάλλετε τὴν ἀποστολὴν. Εἶνε δυσάρεστον νὰ στέλλωμεν ἄνθρωπον κατ' ἐπανάληψιν δι' εἰσπραξίν συνδρ. παρ. ἔ. — Καν Ε. Μ. Ρ. ἐνταῦθα. Ἐπισκεφθῆτε τὴν Ἐπαγγελμ. καὶ Οἰκοκυρικὴν Σχολὴν, ὁδὸς Πανεπιστημίου 26. Ἐχει διοργανωθῆ ἐκεῖ μικρὰ ἀγορὰ εἰδῶν τῆς σχολῆς. Chemisettes πολυτελείας καὶ ἀπλαῖ, γραβιτες devant, καπέλλα, παιδικὰ εἶδη, εἶδη διὰ μικρὰ, ἄνθη τε-

χνητὰ, εἶδη πυρογραφίαις καὶ πλαστικῆς, ὅλα πωλοῦνται εἰς τὸ ἤμισυ τῆς ἀξίας των. Ὅλην τὴν ἐβδομάδα θὰ διαρκέσῃ ἡ ἀγορὰ αὐτή. Ἡ τιμὴ ἐκάστου εἶδους εἶνε συμειωμένη ἐπ' αὐτοῦ. Καν Δ. Ρ. Ἄρ. γοστόλιον. Τί γίνεσθε ; περιμένω ἀπάντησίν σας — Δα Α. Μ. Μα- σαλίαν. Θὰ στείλω ἀνὰ μίαν Χειραφετημένην καὶ Μάγισσαν ἀλλὰ, ἔχι δεμέναις. Καν Γ. Κ. Ἄδραμμύτιον. Τὸ Πάσχα παρῆλθε καὶ δὲν ἐ- πεσκέφθητε τὴν πόλιν μας. Ἀναμένω τότε ἐπιστολὴν σας. Καν Δ. Ν. Σόφιαν. Νεώτεροι πληροφοριαὶ ἄρισται. — Καν Μ. Μ. Ἀλεξάνδρειαν Ρουμανίας. Εἶνε ἀδύνατον νὰ στείλω νὰ εἰσπράξω συνδρομὴν, Στείλατε διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς. Τὴν αὐτὴν παράκλησιν ἀπευθύνω πρὸς ὅλας ὅσαι καθυστεροῦν τὰς συνδρομὰς των. Παρακαλοῦνται θερμῶς νὰ τὰς ἀποστείλωσι. Εἶνε φοβερὰ ἀνιαρόν νὰ ἀνοίγωμεν ἀλληλογραφίαν διὰ τό- σον μικρὰ πράγματα.

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Ψάρι au gratin. Βράζετε χωρὶς νὰ ψηθῆ ἔντελῶς ἓνα μεγάλο ψά- ρι, μὲ ὀλίγο μζίντανό, σέλινο, καρότο, λάδι καὶ λεμόνι.

Ἐπειτα τὸ χωρίζετε εὐμορφα χωρὶς νὰ τὸ κομματιάσετε καὶ τοῦ βγάξετε ὅλην τὴν ἀκωνοστοιχίαν του. Βουτυρόνετε ἓνα μακροῦλό τα- ψι, κατὰ προτίμησιν ἀπὸ τὰ ἀλοιμμένα μέσα. Στρώνετε ἓνα καθαρὸ χαρτί, βουτυρωμένο καὶ αὐτὸ καὶ ἐπάνω τοποθετεῖτε ὀλόκληρο τὸ ψάρι σας. Καθουρδίζετε μίαν κουταλιὰ φαρίνα μὲ βούτυρο, προσθέτετε 100 δο, γάλα εἰς μικρὸ κατσαρολάκι καὶ ἀναμιγνύετε ἕως οὐ νὰ ἀρ- χίσῃ νὰ δένη, ὅπότεν προσθέτετε καὶ ἓνα κρόκον αὐγοῦ κτυπημένον. Μὲ τὴν σάλτσιν αὐτὴν σκεπάζετε ὅλον τὸ ψάρι καὶ ἔπειτα πασαλί- φετε μὲ ἄφθονον τυρὶ παρμεζάναις καὶ ψωμί τριμμένον. Τὸ ζεματίζετε ἔπειτα μὲ βούτυρον καὶ τὸ στέλετε εἰς τὸν φούρνον ἕως νὰ ροδίσῃ καλά.

ΛΑΡΥΓΓΙΚΑΙ ΩΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΡΙΝΙΚΑΙ ΝΟΣΟΙ

Ὁ ὑφηγητὴς τῆς λαρυγγολογίας ὠτολογίας καὶ ριнологίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ κ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΥΤΑΡΙΟΛΟΣ

σπουδᾶς εἰδικῶς ἐπὶ τετραετίαν τοῦς ἀνωτέρω κλάδους ἐν ταῖς διαση- μοτέραις κλινικαῖς καὶ νοσοκομείοις Βιέννης, Παρισίων, Βερολίνου, Λον- δίνου καὶ Βρυξελλῶν, ἐφαρμόζει τὰς νεωτάτας καὶ ριζικὰς καλουμένας θεραπευτικὰς μεθόδους. Ἐγχειρήσεις ἀναίμακτοι καὶ ὅλως ἀνώδυνοι.

27 Ὀδὸς Πανεπιστημίου 27

Ἦρα: ἐπισκέψεως 9—11 καὶ 3—5 1/2.

Ἡ Ἱατρὸς κ. Ἀνθὴ Βασιλειάδου μαιευτὴρ καὶ γυναικολόγος τῆς Maternité τῶν Παρισίων ἀναλαμβάνει πᾶσαν γυναικολογικὴν καὶ μαιευτικὴν θεραπείαν. Δέχεται ἀσθενεῖς εἰς τὴν οἰκίαν της κατὰ τὰς ταμσημεβρινὰς ὥρας.

Ὀδὸς Διδότου ἀριθ. 19

ΔΑΚΤΥΛΙΟΛΙΘΟΙ

Εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα μία καὶ μόνη γυναικὴ γνωρίζει νὰ χαρακίσῃ ἐπὶ σκληρῶν λίθων ὅχι μονογράμματα, ἀλλ' εἰκόνας καὶ συμπλέγματα, κατ' ἀπομίμησιν ἀρχαίων λί- θων. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ μία τέχνη ὡραία ἀναζῆ, καὶ τὴν ἀναγέννησίν της ὀφείλει εἰς τὴν κ. Ὀλγαν Διονύζη, ἔχουσαν τὸ ἐργαστήρι της ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Παριβάλδη ἀρ. 3, συνοικίαν Κολοκυνθοῦς.

Παραγγελίας ἐν τούτοις δέχεται καὶ ὁ σύζυγός της Π. Διονύζη, ὁδὸς Λέκκα ἀρ. 19.